

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VÍDÉKEN:

VÍDÉKEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

HIRDETÉSEK:

HIRDETÉSEK:
Egy sorra 20 fillér.
minden következőnél 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Arad, 1914.

Hétfő, október 12.

Przemyslt felszabadítottuk az ostromtól.

Csapataink újabb győzelme az oroszok fölött.

Antwerpen sikeres ostroma után. — A németek felé fordul a hadiszerencse Franciaországban. — Bekerítettek egy francia sereget? — Törökország és Oroszország viszonya kiélekedett. — A szerbiai harcok.

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin, október 11.

Néhány nappal ezelőtt Höfer vezérőrnagy hivatalos jelentései csak az Orosz-Lengyelországban és a Visztula mellett elért sikerekről adtak hírt s így a közvélemény bizonytalanságban volt afelől, hogy mi történik a Károly Lajos vasút vonalától délre Krakó és Jaroslau között a hegységekben. Tegnap végre megérkezett az erről a területről szóló jelentés is, amely itteni offenzívánknak is kedvező állásáról számol be. Azt jelentették, hogy Lancutnál még folyik a harc.

Höfer vezérőrnagy újabb jelentése már Lancut és Dynow mellett kivívott nagy sikerekről ad számot. Lancutnál öt-hat gyalogos hadosztályt, vagyis két-három bádtestet, Dynownál egy gyalogos brigádot és egy lovas hadosztályt vertünk meg. Ezeket az orosz visszavonulási útközeteket a mi részünkről hatalmas sikerekkel vívták meg s az erős orosz hátvédek menekülésszerűleg vonulnak vissza. De nagy bravúrral keresztülvitt offenzívánk nemcsak az orosz hátvédek menekülésszerű visszavonulásában, hanem abban is mutatja hatását, hogy Przemyslnél a mi csapataink sikerei következtében az oroszok kénytelenek voltak abbahagyni a vár ostromát. Az ellenség tegnapi már feladta a Przemyslt körülzáró vonat nyugat felé s így lovasságunk számára már lehetővé vált az országgal való összeköttetés helyreállítása, míg ideig csak a levegőn keresztül lehetett érintkezni a várral.

A mi erőink ekkor alig negyven kilométernyi távolságra voltak Przemysltől és miután ma Höfer vezérőrnagy Przemysli teljes fölmentését jelenti, remélhető, hogy csapataink holnapra elérik a Visztula—San—Wislok vonalat. De az sincs kizárva, hogy az egyesült német—osztrák-magyar seregek Orosz-Lengyelországban már át is lépték a Visztulát.

Hazánk északkeleti részén erősen szorongatjuk az oroszokat s hivatalos jelentés szerint Magyarország csakhamar meg lesz tisztítva tőlük.

Energikus offenzívánk mindenütt gyors sikerrel törli magát keresztül és így aligha téve-

dünk abban az állításunkban, hogy az oroszok nem tarthatják már soká a Visztula—San vonalat és hogy első nagy ellentállásuk körülbelül a Radzyn (Ivangorod és Brestlitowsk közt) — Lublin—Tereszpol—Narol—Janorow—Sadova

Győzelmünk a Przemysltől futó oroszokon.

BUDAPEST. A főhadiszállásról jelentik: Gyors előnyomulásunk a San felé felszabadította Przemyslt az ellenséges körülzárolás alól. Saját csapataink bevonultak a várba, ahol az oroszok velünk szemben állottak. Itt megtámadtuk és megvertük őket. A sieniavai és lezaiski folyó átkelés felé való menekülésük közben tömegesen ejtettünk foglyokat. Höfer vezérőrnagy a vezérkar főnökének helyettese.

(Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Bécs. Przemysl védelmét Kuzmanek altábornagy várparancsnok vezette óriási sikerrel. Az ostromló orosz sereg minden kísérletét már a külső erődítési műveknél sikerrel verték vissza. Przemysl sikertelen ostroma annál nagyobb jelentőségű, mert az oroszok az ostromló seregük csupán védelmére, fedezésére százezer embernél többet vonultattak föl. Az egész ostromló hadsereg tehát százötvenezer embernél több lehetett.

Tizenkét napig tartott Antwerpen ostroma.

Berlin, október 11. A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik október 10. este:

Mindössze tizenkét napig tartó ostrom után kezünkbe került Antwerpen, minden erődjével együtt.

Szeptember 28-án esett az első lövés a külső erődvonallal szembe. Október 1-én vetített be rohammal az első erődöket. Október 6-án és 7-én kelt át gyalogságunk és tüzérségünk az erősen megáradt és a legtöbb helyen 400 méter széles Nethelfolyószakaszon.

Október 7-én a hágai egyezmény értelmében bejelentettük a város lövetését. Mintán a parancsnok kinyilatkoztatta, hogy vállalja a felelősséget a bombázásért, tehát éjfélkor október 7-ről 8-ra virradó éjszaka megkezdődött a város lövetése. Egyidejűleg a belső erődök ellen is megkezdődött a támadás.

Már 9-én reggelre bevettük a belső vonal két erődjét és délután minden komolyabb ellentállás nélkül megszállhattuk a várost.

A valószínűleg erős védősereg eleinte hősiességgel védelmezte magát. Mivel azonban végül gy-

— Wisznia vonalon és Unyeszter mellett lesz az oroszok főhadiszállása.

Látjuk tehát, hogy Galicia megtisztítását az oroszoktól offenzívánk nagyon simán és gyorsan hatja keresztül.

logságunk és tengerészhadosztályunk rohamával, ugyszólván hatalmas tüzérségünk hatásával szemben nem érezte magát elég erősnek, teljes rendeltetésben menekült.

A védőseregben volt egy legutóbb érkezett angol tengerészhadosztály is. Ennek kellett volna — az angol lapok jelentései szerint — a védelem gerincét alkotnia. A belga és angol csapatok felbomlásának okát mutatja az a körülmény, hogy az átadás iránti tárgyalásokat a polgármesterrel kellett folytatni, miután semmiféle katonai parancsnokság sem volt található.

Az átadás megtörténtét Antwerpen eddigi kormányzósi karának főnöke erősítette meg. Az utolsó még át nem adott erődöket csapataink megszállták. A foglyok számát még nem lehet áttekinteni. Sok angol és belga katona Hollandiába menekült, ahol őket internálták. Minderféle készlet óriási tömegben jutott birtokunkba. Meghódítottuk tehát az utolsó belga erődöt, a „bevehetetlen Antwerpen-t”. A támadó csapatok rendkívül feladatát oldottak meg és hősiességét a császár azal jutalmazta, hogy vezérének Bessler gyalogsági tábornoknak a Pour le merite érdemrendet adományozta. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Menekülnek az oroszok a Kárpátokból és Bukovinából.

Mármarosziget, október 11. Az oroszok minden igyekezetükkel azon vannak, hogy még a Kárpátok közt levő orosz csapatgyűléseket összevonják. A toronyai szoroson már átvették teljesen csapataink az ellenséget, miután Ökörmezőn túl Majdánkánál súlyos veszteséget mérve a menekülőkre. Az üldözés itt a kárpáti határon túl folytatódik. A Beszterce-naszódból és a Mármarosi völgyekből összesze-

dett csapatok Kordemesó irányában menekülnek, de a menekülő csapatok között felbomlott minden rend. Bukovinában is visszavonulóban vannak az oroszok, amit mutat az, hogy Meran gróf bukovinai kormányzó már utnak indult a bukovinai határ felé és készen áll arra, hogy átvége az oroszoktól megtisztult Bukovina kormányzását.

Berlin. A Vossische Zeitung szerint az antwerpeni angol belga helyőrség, mely az átörést magkísérli, mintegy hetven ezer főre tehető. A német ostromló sereg is szabaddá vált, bár egy része helyőrségül megmaradt a városban és erődkben. (Táviróda. Sajtóalbizottság engedélyével.)

Antwerpen. A városban az ostrom okozta rombolások sokkal esékélyebbek, mint hitték. A királyi palota és a központi pályaudvar szenvedtek legtöbbet az ágyulövedékektől. A belgák a petroleumraktárakat elpusztították. A német főhadiszállást a városházán rendezték be. (Táviróda. Sajtóalbizottság engedélyével.)

Rotterdam. A holland határon Antwerpen eleste óta is kálhatatik az ágyudörgés. Valószínűleg hátrvédharcokról, visszavonulási harcokról van szó.

Berlin. (Táviróda, sajtóalbizottság engedélyével.) Debrück miniszter és Wahnhaft államtitkár ma Brüsszelbe érkeztek.

Megerősödik a német offenzíva.

Rotterdam. Londonban aggodalommal néznek a franciaországi harcok új fázisa elé. A németek egész az északi tengerig kiterjesztették frontjukat. A franciák áttörési kísérleteinek vége. Az egyik megkerülést próbáló francia sereget, londoni hír szerint, a németek körülzárták. (Táviróda. Sajtóalbizottság engedélyével.)

Christiania. A nyugati harctér helyzetének leírásában az „Aftenposten“ katonai munkatársa a következőket írja:

— Antwerpen eleste után nemcsak 200,000 német szabadul fel Észak-Franciaország ellen, hanem a nehéz tüzérségnek jelentős tömege is és mindezeknek egyttvéve meg kell majd banniuk a döntést. Annak a körülménynek, hogy a szövetségesek Indiából is megerősítéket kaptak, nincs nagyobb jelentősége, mert az indiai csapatok száma még nem lehet nagy és kétséges, hogy a hinduk egyenértékűek e az európai katonákkal. Abból, hogy Joffre hadserege franciákból, angolokból, négerkből és hindukból van összeállítva, kitűnik, hogy gyengébb a hasonló számú és egységesen szervezett német hadseregnél. Ha szabad azt mondani, hogy a győzelem egyik oldal felé megbílt, úgy ez a németek oldala.

A francia hadsereg színes katonáiról a római Tribuna egy Bordeauxból jött olasz képviselő előadása alapján többek között a következőket írja:

Nem kevésbé csodálatra méltók a szenegáli fekete katonák. A terrorizmust képviselik a francia-angol csapatok parancsnokai csak nagy vigyázattal használhatják őket; mert ezek a szenegáli négerok vadak. Semmi áron sem kímélik az ellenséget.

Páris. Két német aeroplán jelent meg ma a város felett és huz bombát dobott le. A bombák három embert megöltek és tizennégyet megsemmisítettek. Egy bomba

a Notre Dame templom fedelére esett, de nem robbant fel. (Táviróda, sajtóalbizottság engedélyével.)

Joachim herceg visszatért a harctérre.

Berlin. Joachim herceg állapota javult. A császár engedélyt adott fiának, aki már elutazott a hadsereghez. (Táviróda, cenzurázva.)

Az olasz-török viszony kiélesedett.

London. A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: Törökország és Oroszország viszonya igen komoly jelleget öltött.

Az orosz flotta Konstantinápoly felé indult?

Róma: Bukaresti jelentés szerint az orosz flotta, mely huszonhárom egységből, közöttük öt páncélosból, három cirkálóból, öt kis páncélosból áll, tegnap délelőtt Varna fölött Konstantinápoly irányában elindult.

Elsüllyesztett angol gőzös.

Sabank. (Németalföldi India.) Königsberg német cirkáló elsüllyesztette City of Westminster angol gőzöst. A legénységet a cirkáló megmentette.

Megesküdt az új román király.

(Folytatja nagybátyja politikáját. — Tizenkét milliót hagyott jótékony célra Károly király. — Frigyes főherceg részvét távirata.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, október 11.

Esküszik az új király.

(Románia népeirez!) Bukarest. Románia alkotmányának 86. szakasza értelmében az új király esküteléskor a szuverén hatalmat a nép nevében a minisztertanács gyakorolja, amelyet azonnal egybehívtak. A minisztertanács a mai vasárnapra, délután két órára egybehívta a kamarákat és ezen az ülésen ment végbe az ünnepélyes aktus és az új király letette az esküt az alkotmányra.

A hivatalos lap, a Monitorul Oficial külön kiadása a kormánynak a néphez intézett következő proklamációját közli:

Románok! Románia elvesztette nagy királyát. I. Károlyt, a királyság megalapítóját. Majdnem félszázadon át az országnak szentelte minden erejét, amelylyel isten megáldotta és csak a halál vetett véget fáradságtalan és gyümölcsöző munkásságának. Az elhunyt fényes példája az odaadásnak a nép iránt, amelynek vezetésére hivatva volt. Pontos kötelesség tudásával és erényeivel a román nemzet történelmének könyvében a legdicsőségesebb lapot írta. A harctéren tanúsított vitézsége újra élesztette őseinek dicsőségét, és bölcsessége biztosította az állam létét, megrendíthetetlen alapokon a haladás terén. A haza örökre hálás lesz iránta szerencsés uralkodásának jótéteményeiért és a nemzet ezekben látja a jövő virágzásának zálogát. I. Károly munkájával elválaszthatatlanul összeforrasztotta a dinasztia a nemzettel és ezen a gyásznapon minden román érzi, hogy kötelessége a trón szeretett örököse köré seregelnie, aki meg fogja találni a nép szeretetében és bizalmában nemcsak a vigaszt, fájdalomra, amely az összes románok fájdalma, hanem egyszersmind új erő forrását fogja lelteni nagy és nehéz küldetés teljesítéséhez, amelyre hivatva van. Ugyanazokkal az érzelmekekkel eltele, amelyek dicsőséges nagybátyját lelkesítették, az új király folytatni fogja tevékenységét, a mely arra irá-

nyul, hogy a román nemzet küldetésének megvalósulásához vezessen. (Bud. Tud.)

Ferdinánd nagybátyja nyomdokain halad.

Bukarest. Ferdinánd király a képviselőház üléstermében ma délután két órakor tette le az alkotmányra a hűség esküt. Jelen volt az ország metropolita-hercegprímása, a diplomáciai kar, igen sok méltóság. Az eskütétel után a király beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy vezéresillaga Románia felvirágoztatása. A beszédből kivehető, hogy az új király az elhunyt király nyomdokain fog haladni.

Tizenkét millió jótékony célra.

Bukarest. Ma bontották fel Károly király végrendeletét. Az elhunyt uralkodónak óriási magánvagyonra volt, 6 volt Európa egyik leggazdagabb uralkodója. Jótékony célra 12 millió lelt hagyományozott. A Ploesi kasélyt az új királynak ajándékozta. Haszonélvezet Carmen Silvát illeti.

Károly király temetése.

Bukarest: A király holttestét egyelőre a sinajai kastélyban ravatalozták fel. Hétfőn hozták Bukarestbe és ott a királyi kastélyban ravatalozták fel. A király temetése október 15-én lesz.

Hadseregünk részvéte.

Budapest. (Táviróda.) Sajtóhadiszállás: Frigyes főherceg a hadsereg és a tengerészet nevében megleghangu részvét táviratot intézett Bratianu román miniszterelnökhöz.

H I R E K.

— Az Aradi Közlöny újabb zászlója katonáinknak. Lélekemelő és magaslatos ünnepség játszódott le ma délelőtt tíz órakor az aradi várban. Az Aradon tartózkodó és haza hívott katonák köréből megint azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy zászlót ajándékozzunk vitéz fiainknak. Mint már egy ízben, úgy természetesen most is kész örömmel teljesítettük ezt a kívánságot és ma délelőtt tíz órakor megtörtént az Aradi Közlöny zászlajának ünnepélyes átadása. A szép ünnepélyt kedves és hangulatos jelenet előzte meg. Mielőtt ugyanis összegyűlt volna az a csapat, amelynek zászlókat szántuk, a közelben tartózkodó katonák egy másik csapatja meglátva a hatalmas nemzetiszínű lobogót, odarohantak melléje szeretettel vették körül és lelkes hangon, fedetlen fővel elénekeltek mellette gyönyörű nemzeti dalunkat, a himnuszt. Majd sorakozott a másik csapat is és Stauder József, az Aradi Közlöny főszerkesztője szép buzdító beszéd kíséretében átadta a zászlót. A katonák nevében Kovalovszky Rébert dr. tartalékos hadnagy meleg szavakkal mondott köszönet a lelkesítő ajándékért. A háromszínű zászló, az Aradi Közlöny zászlója lobogjon büszkén és bátran az aradi katonák sorai között, járjon dicsőséggel és térjen haza védői kezében diadalmasan.

— A temesvári hadtest új parancsnoka. Megírtuk, hogy a király Meixner Ottó gyalogsági tábornokot, temesvári hadtestparancsnokot egészségi okokból felmentette állásától. Mint a ma érkezett hivatalos lap jelenti, a VII. hadtest új parancsnokává a király Fall-Grieslier András altábornagyot, a 2. gyalogezred hadosztályparancsnokát nevezte ki és egyúttal gyalogsági tábornokká léptette elő.

— Új olasz hadügyminiszter. Rómából jelentik: Viktor Emanuel király elfogadta Gradi hadügyminiszter lemondását és Zupelli vezérőrnagyot nevezte ki hadügyminiszterre.

Felolcsa szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.